

Хуниде = хуно-гундирите

прави изложението интересно и прѣди всичко поучително за единъ по-голямъ кръгъ читатели, личнитѣ дѣла, революциитѣ, забѣлжителнитѣ сражения, теологическитѣ спорове сж изложени несъразмѣрно, а пъкъ изображението на политическия вървежъ на работитѣ прѣдстави се твърдѣ слабо.¹⁵⁾ При все това Никифоровата хроника ни отдѣля двѣ мѣста, които се касажтъ до най-древната история на българитѣ, а именно 1) за свалянето на аварското иго отъ Коврата и неговитѣ отношения къмъ Хераклия I и 2) за разпадането на Ковратовата държава, прѣминуването на българитѣ прѣзъ Дунава и образуването на българското царство на Балканския полуостровъ. Понеже това послѣдното, за което се говори и у Теофана, не влиза въ задачата на нашия рефератъ, то до него за сега нема да се касаемъ, а обърщаме внимание на първото.

И тъй, ето какво разказва патриархъ Никифоръ за Коврата: „въ това скицото врѣме (ок. 635) въстанѣхъ Ковратъ, братанецъ на Органа, повелител на хуногундиритѣ, противъ аварския ханъ и, като се отнесълъ къмъ неговия народъ, когото той управлявалъ, твърдѣ надменно изгонилъ го отъ собствената си земя. И изпраща пратеници до Хераклия и сключва миръ съ него, който тѣ запазили до края на живота си; понеже той (Херакли) му изпратилъ подаръци и го почелъ съ титула патриций.“¹⁶⁾

Ако съпоставимъ този разказъ съ приведеното по-горѣ извѣстие на Ивана Никиу, не е трудно да се забѣлжи, че тѣ сж близки едно до друго и се поддържатъ едно друго. Така, въ опрѣдѣлението, кой е билъ Ковратъ, тѣ напълно се сходять. Наистина, не трѣба да оставяме безъ внимание и туй, че въ собственитѣ имена у Ивана Никиу има бъркотия, а именно вм. *Ковратъ*съ у него стои *Qetrades*; вм. *Обуноу*вѣсѣри или по-правилно *Обуно*и — *Montanes*, а вм. *Орхуанъ*съ — *Kuernakâ*. При всичко, че въ имената на етиопската хроника звучи пѣщо общо съ онии отъ гръцката, обаче, ако вземемъ прѣдъ видъ, че етиопскитѣ прѣводачи, за когото тѣзи имена сж били неизвѣстни и чужди, ималъ е подъ ръка не самия оригиналъ, а прѣводъ отъ втора ръка и при това написанъ на арабски езикъ, и като прибавимъ още, че и самитѣ прѣписвачи по незнание не малко сж способствуваели за изопачението на собственитѣ имена, то ние още по-лесно ще можемъ да си прѣдставимъ, какъ и отъ какво е произлѣзла тази бъркотия.¹⁷⁾ — За Коврата Никифоръ разказва, че „той въстанѣхъ срещу аварския ханъ и, като се отнесълъ къмъ неговия народъ, когото той управлявалъ, твърдѣ надменно изгонилъ го отъ собствената си земя.“ На това извѣстие отговарятъ думитѣ на Ивана Никиу: „той съсъ силата на светото и животворно кръщение, което той получи, побѣди всичкитѣ варвари и езичници.“ Нѣма съмнѣние, че тукъ Иванъ Никиу е ималъ прѣдъ видъ не само свалянето на авар-

¹⁵⁾ K. Krumbacher, *аз. с.ч.* стр. 126 и 127.

¹⁶⁾ Nicephori, archiepiscopi constantinopolitani, *Opuscula historica*, edidit C. de Boor, Lipsiae, 1880, pag. 24.

¹⁷⁾ Гл. *Journal asiatique*, 7. série, t. 13 (1889), pag. 379.